

Fistel bij de anus

Peri-anale fistel

Chirurgie



Beter voor elkaar

Inleiding

Deze folder geeft u informatie over een fistel bij de anus en de meest gebruikelijke behandeling. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie anders kan zijn dan beschreven.

Een fistel bij de anus

Een fistel bij de anus (peri-anale fistel of fistula ani) is een verbinding tussen de anus en de huid, meestal als een overblijfsel van een ontsteking in een anaalkliertje. Zo'n ontsteking kan zich uitbreiden in de sluitspier van de anus en vervolgens naar de huid. Wanneer de ontsteking door de huid heen breekt, kan er later een fistel overblijven. De fistel loopt daardoor bijna altijd door het onderste deel van de sluitspier van de anus. De fistelgang kan een rechtstreeks verloop hebben naar de anus, maar kan ook ingewikkeld verlopen (bijvoorbeeld kronkelig, eventueel met vertakkingen, of hogerop door de sluitspier). Met de plaats van de uitwendige opening is dus niet altijd de plaats van de inwendige opening direct te vinden. Waarom deze aandoening bij de ene mens wel en bij de ander niet voorkomt, is niet bekend. Het komt dus niet door gebrekkige hygiëne.

Klachten

Een fistel bij de anus veroorzaakt meestal verontreiniging: regelmatig komt er vuil of vocht uit. Ook kan er af en toe weer een abcesje ontstaan, dat zich via de fistel ontlast.

Diagnose

Meestal zijn de klachten en de bevindingen bij onderzoek duidelijk genoeg om de diagnose te kunnen stellen. Nader onderzoek is dan ook meestal niet nodig. Soms wordt een MRI gemaakt.

Fistels kunnen worden verdeeld in 2 soorten: **Simpel en Complex (ingewikkeld)**:

- Een **simplele fistel** is een oppervlakkig verlopend gangetje tussen de huid en de anus waarbij er weinig tot geen anale kringspier weefsel betrokken is.
- Een **complexe of ingewikkelde fistel** is een dieper gelegen gangetje tussen de huid en de anus waarbij een groter deel van de anale kringspier betrokken is.

De behandeling

Er is eigenlijk maar één afdoende behandeling en dat is een operatie. Deze operatie vindt meestal plaats in dagbehandeling. De anesthesist zal met u bespreken of de operatie onder verdoving met behulp van een prik in de rug of onder algehele anesthesie (narcose) kan plaatsvinden. De operatie duurt een half uur tot een uur.

Bij de operatie kan de arts vaststellen wat het verloop van de fistelgang is **Simpel** of **Complex**. In het geval van een **Simplele fistel** word de fistelgang gekliefd en open gelegd. Hierbij wordt geen tot weinig kringspier weefsel doorgenomen. Er blijft genoeg sluitspierweefsel over om incontinentie te voorkomen.

Deze operatiewond wordt opengelaten en geneest spontaan in de loop van een paar weken. De slagingskans van deze operatie is meer dan 95%.

Bij **Complexe (ingewikkelde) fistels** is het niet mogelijk om de fistel open te leggen omdat dan teveel kringspier weefsel zou worden gekliefd. Daarom wordt meestal eerst een 'seton' aangelegd, en in een tweede operatie wordt de fistel verholpen. De seton is een (kunststof) draadje met als doel de fistel tot rust te krijgen. De seton zorgt ervoor dat de buitenste opening van de fistelgang op de huid niet kan sluiten zodat er geen ophoping van pus of viezigheid in de fistelgang meer kan ontstaan. De seton blijft meestal 2-3 maanden zitten. Er zijn geen medisch noodzakelijke beperkingen voor patiënten met een seton. Als de fistel tot rust is gekomen wordt er een 2e operatie gepland. Bij deze operatie wordt de seton verwijderd, de fistel gang schoongemaakt, de inwendige opening gesloten en de uitwendige opening wordt opengelaten. Uw arts zal deze techniek met u bespreken. De slagingskans van deze operatie is ongeveer 70%.

Mogelijke complicaties

Geen enkele operatie is zonder risico's. Zo is ook bij deze operatie de normale kans op complicaties aanwezig.

Daarnaast zijn er nog enkele specifieke complicaties mogelijk:

- De ingreep vindt plaats in een bloedvatrijk gebied (de anus), daarom kan na de behandeling wat bloedverlies optreden.
- De kans op wondinfectie is bij het klieven van een simpele fistel nauwelijks aanwezig, omdat de wond geheel wordt opengelaten.
- Bij deze ingrepen wordt geopereerd in de nabijheid van of aan een deel van de sluitspier van de anus. Dit kan tijdelijke of soms blijvende gevolgen hebben voor de continentie. Onder continentie van de anus verstaan we het vermogen om lucht (winden), vocht (slijm, diarree) en ontlasting onder controle te houden. In het begin kan er zeker enig verlies van controle van de sluitspier zijn met name op winden, maar mogelijk ook op vocht. Meestal is dit van tijdelijke aard.

Na de behandeling

Omdat de wond wordt opengelaten zult u na de operatie wat ongemak en pijn hebben. Bij pijn is het innemen van een eenvoudige pijnstiller (Paracetamol) meestal voldoende. Dit is te koop bij apotheek en drogist en het is raadzaam om voor de operatie al vast deze pijnstillers in huis te hebben.

Na de operatie zal de ontlasting zacht gehouden moeten worden. Meestal krijgt u daarvoor een recept voor poeders of een drankje mee naar huis. De open wonden mogen 2 keer per dag gespoeld worden met de douche(kop) en na elke keer dat u ontlasting heeft. Droog de wond daarna goed voordat u deze weer bedekt.

Het wondgebied bij de anus mag bedekt worden met een absorberend gaasje en meestal krijgt u ook hiervoor een recept mee naar huis.

Het ontslag

Bij ontslag krijgt u een afspraak mee voor de poliklinische controle.

Wanneer u wijkverpleging nodig heeft, wordt dit in overleg met u vanuit het ziekenhuis geregeld.

Vragen

Heeft u nog vragen, stel ze gerust aan uw behandelend arts of huisarts. Bij dringende vragen of problemen vóór uw behandeling kunt u zich het beste wenden tot de afdeling waar de behandeling plaats moet vinden. Wanneer zich thuis na de operatie problemen voordoen, neem dan contact op met de huisarts of het ziekenhuis.

Tot slot

Bent u van mening dat bepaalde informatie ontbreekt of onduidelijk is, dan vernemen wij dat graag van u.

Polikliniek Chirurgie, route 61

T 010 297 52 20

bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 08.15 – 16.30 uur

Belt u tijdens feestdagen, in het weekend, avond of nacht dan kunt u contact opnemen met de spoedeisende hulp, de SEH

T 010 297 53 00

www.ikazia.nl



Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.